

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četrstopenjske peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Sodne razmere.

(Govoril posl. dr. Laginja v 201. seji državnega zbora dne 16. februvarja t. l.)

Tudi jaz moram naglašati, kakor so to storili že nekateri drugi govorniki, da je materijelno in formalno naše civilno pravo potrebno korenite reforme. Koj tu pa naj izjavim, da ne pričakujem z ozirom na sedanje razmere, v katerih živimo, da se bo taka temeljita reforma kmalu začela. Želeti in zahtevati pa je, da se v tem pogledu bodisi tudi le po malih uvelelah, vendar kaj stori, ako že ni moči s popolnoma novim zakonom nadomestiti sedanjega civilnopravnega reda. Radi posebnih razmer, vladajočih v deželi, katero imam čast zastopati, namreč na Primorskem, moram poudarjati, da se v nasustno postopanje, redno in enmerno, kar je v praksi naposled jedno in isto, tako zavlačuje, da pravdam nikdar konca ni. Tega, gospóda moja, nismo krivi samo advokati, ampak — žal — tudi sodišča.

Stranke si morejo vse reči, kar hočejo, ker zaodvajo svoje izjave v slovesno obliko sodnih protokolov; če hočejo, morejo celo sodnika na smrt opasati; ta ne vidi in ne sliši ničesar, dokler se akti dotične pravde ne uredé in dokler po registraturni številki ne pride vrsta, da to pravdo reši. To se godi vzlic temu, da bi se bilo moralo vse to po duhu zakona ustno obravnavati pred sodnikom.

Po sedanjem razumevanju rečij ne preostane drugega nič, kakor uveljaviti v civilni pravdi velika principa: javnost in ustnost. Bojim se pa, da še nismo dovolj zreli za ustno pravljanje in da za to še dolgo ne bomo zreli. Bagatelno postopanje, o katerem se je upalo in pričakovalo, da bo osposobilo sodno osebje za ustno obravnavanje, se ni po mojem mnenju nič kaj dobro obneslo. Sploh pa moram reči, da se bagatelno postopanje nikakor ni tako izkazalo, kakor bi se bilo moralo izkazati.

Princip prostega dokazovanja je lep, lepa sta tudi principa javnosti in ustnosti, ali če ni pravega temelja, potem koristijo ti principi po mojih mislih le malo ali pa nič.

Govoriti o ustnosti obravnav tam, kjer zna bagatelni sodnik le jako malo narodovega jezika ali pa celo nič (Čujte! mej somišljeniki.), to je góla ironija. (Poslanec Spinčič: V Istri se to večkrat primeri!)

Za uveljavljenje principa, da naj bodo obravnave ustne, je treba drugih razmer; sodnik mora biti pravi narodni sodnik, mora poznati jezik prebivalstva in najfinejša nuanca za izražanje čutil, ker sicer ni moči govoriti o ustnem obravnavanju in o principu ustnosti.

Drug vzrok, da to postopanje ni tako koristno, kakor se je pričakovalo, je to, da se ponekod ne zmatra to za bagatelo, kar sodimo mi, da je bagatela.

Ponekod je svota 50 gld., do katere se obravnava prepri bagatelno, že velik del vsega imetja dotične osebe in tu mora sodnik resno preudarjati in soditi, da ne uduši v prebivalstvu pravnega čustva in zaupanja.

Bagatelne reči sodijo navadno mladi, časih premladi sodni uradniki. Taki ljudje, ki skoro vedno niso iz tistega sodnega okraja in torej ne poznajo razmer v prebivalstvu, ne morejo biti dobri bagatelni sodniki.

To je vzrok, da so bagatelne sodbe časih rekeli bi premalo resne ali, da govorim brez ovinkov, krivične; in ker se to ustno obravnava in se sodba razglasi v imenu Nj. Velikanstva cesarja, česar ne sliši samo interesirana stranka, ampak lahko tudi sto drugih oseb, upliva to skoro demoralizujoče na prebivalstvo. (Posl. Kronawetter: Vrh tega pa niti pravnega leka ni zoper take sodbe!)

Ker se je mislilo, da utrdé izvestne formalnosti temeljne principe pravosodju, dovolila se je pritožba ničnosti za slučaje, da se ni vršila obravnava formalno pravilno. S tem pa nikakor nista zavarovana pravo in pravno čustvo. (Posl. Kronawetter: Materijelno pravo sploh ni zavarovano!) Velika hiba je tudi, da v bagatelnem postopanju ni dovoljen vzklíc. (Tako je!) Da je to dovoljeno, imeli bi orožje za obrambo v slučaju, če je sodnik raz-

sodil zoper zdravo pamet. (Posl. Kronawetter: In zoper zakon!)

Dovolite, gospóda moja, da vam navedem poseben slučaj. Pred nekaterimi leti je neki mladi mož s prvega nadstropja svojega stanovanja ustrelil sredi vasí na trgu ležečega psa. Gospodar psa je tožil za odškodnino. Tožba je bila zavrnena, ker se je bagatelni sodnik prepričal, da je dotični mož, ki je iz zaprtega stanovanja streljal na mirno ležečega psa ter ga ubil, bil primoran tako ravnati v svojo osebno varnost (Veselost.) in da velja za ta slučaj rek: Qui suo jure utitur, nemini injuriam facere videtur.

Stvar je bila ta, da je toženec nekaj dnij prejšel slučajno blizu ceste mimo tega psa, stražečega torbo gospodarjevo in da mu je pes zobe pokazal.

Ker torej po mojem mnenju še ni bagatelno postopanje tako ukoreninjeno, da bi mogli sodni princip ustnosti porabljeni tudi v drugih civilnih slučajih tako, da bi bilo to v korist prebivalstvu, ne morem verjeti, da bi nam sploh hasnila takojšnja upeljava procedure, suujoče se iz principa javnosti in ustnosti.

Dokler se ne uvedejo občinska sodišča kakersna so na Hrvatskem, kjer dobro uspevajo, in dokler ostane bagatelno postopanje kakersno je sedaj, bil bi vendar mnenja, da je moči nekaj drugega storiti, kar bi bilo prebivalstvu v veliko korist. Privzeti bi bilo k bagatelnim obravnavam dva porotnika, katera bi vse videla in slišala, da upliva na razsodbo poleg pravnega prepričanja sodnikovega tudi pravno prepričanje narodovo, katero ne soglašá vedno s sodnikovim.

Ako je to mogoče pri trgovinskih sodiščih, potem mi ni umevno, zakaj bi ne bilo mogoče pri bagatelnih sodiščih.

Druga velika neudobnost — bagatelno postopanje je še vedno moči zmatrati za neko udobnost — zlasti za kmetsko prebivalstvo je način, kako se izvršujejo realne eksekucije. Dočim je moči v mestih izvršiti mobilarno rubežen in cenitev tudi

LISTEK.

Fedora.

(Drama v štirih dejanjih; spisal Victorien Sardou.)

Sardou je jeden najznamenitejših in najplodovitejših francoskih dramatičnih pisateljev a morda ni nobeno delo njegovo vzbudilo toliko in tako opravičene senzacije, kakor „Fedora“, katero vidimo jutri zvečer na slovenskem odru. Občinstvo se za to predstavo močno zanima in ker je glavna, da ne rečemo jedino važna uloga v tej igri v rokah gospe Borštnikove, je to zanimanje samo naravno in opravičeno. Dična naša umetnica imela bode zopet jedenkrat priliko, pokazati v nje dostojni ulogi svojo nenavadno nadarjenost in da bo to za prijatelje dramatične umetnosti poseben užitek, o tem ni dvoma.

Sardou je spisal „Fedoro“ nalašč za Saro Bernhardt oziraje se pri vsaki malenkosti, sosebno pa v prizorih, v katerih prekipevajo strasti in čustva, na vsa umetniška svojstva in na vse posebnosti te genijalne igralkice. Ponekod je to sicer na kvar psihološki verjetnosti ali tega ni brez globljega premišljevanja niti zapaziti, ker je dejanje sila interesantno, in tudi v tehniškem oziru dovršeno zapleteno in doguano.

Mlada in lepa udova Fedora kneginja Romazov ljubi grofa Vladimirja Andrejeviča. Svet še ne vé

za to ljubezen, izvzemši nekatere služabnike in ožje prijatelje grofove. V prvem dejanju prihihi Fedora v stanovanje svojega ljubimca. Prigural jo je tajinstven strah. Grof je obljubil, da pride ob določeni uri k njej, a ni ga bilo. Fedora poizveduje kje se mudi, a v tem prinesejo sluge in redarji na smrt ranjenega grofa. Ustreljen je bil v neki samotni hiši. Zdravniška pomoč je brezuspešna. Grof umrje in Fedora priseže, da ga osveti. Preiskava dožene, da je morilec najbrž pokojnikov prijatelj grof Loris Ipanov, a ta je že izginil, predno ga je dosegla roka pravičnosti.

To prvo dejanje se vrši v Peterburgu, ostala pa v Parizu, kamor se je preselila Fedora in kjer je našla morilca svojega ženina Loris Ipanova. Fedora ima Loris na sumu, da je umoril grofa kot nihilist in da se maščuje, skuša izvedeti resnico. Ipanov ljubi Fedoro in tudi ona želi, da bi bil nedolžen, a v njenem srci je osvetoželjnost še vedno močnejša od ljubezni. Fedora neti v Ipanovu ljubezen ker upa, da ji bo ta potem sam razkril popolno resnico in Ipanov prizna res, da je ustrelil grofa Vladimirja Andrejeviča. Ta prizor, ko razkrije Ipanov Fedori svojo ljubezen in prizna svojo krivdo ali nekrivdo je krasen. Fedora želi izvedeti vse podrobnosti umora in vse uzroke in prisili Loris, da pride še tisti večer k njej na dom.

Fedora je zvalila Ipanova na svoj dom, da ga izroči ruškim biričem, kateri ga kanijo na tajnem odpeljati iz Pariza in ga na pripravljeni ladiji od-

praviti na Rusko. Vse je pripravljeno. Fedora naznani še pismeno v Peterburg, da je Ipanov priznal umor in čim je odposlan list, je vse urejeno za grozno osveto. Ipanov pride in razloži Fedori uzroke, zakaj je ustrelil grofa Vladimirja Andrejeviča, ker je ta zapeljal ženo njegovo. S pismi in sliko dokaže Ipanov, da je umrl grof hotel se poročiti s Fedoro le ker je hrepenel po njenem imetju, da je niti ljubil ni. Fedora spozna, da je delala Ipanovu krivico in da ga reši gotove smrti, ga pridriži pri sebi čez noč in mu žrtvuje svojo čast.

Fedora ljubi Ipanova in ugiba, kako bi ga rešila. Prijatelj Ipanovljev, Barov, odpotoval je na Rusko, da izposluje pomiloščenje in tudi Fedora zastavlja v to svrhu ves svoj upliv, a zgodilo se je to že prepozno. Oče ustreljenega grofa Vladimirja Andrejeviča dal je zapreti prijatelja Lorisu Ipanovu, Platona Sokolova in pa brata mu Valerijana Ipanova. Nekega dne preplavila je Neva podzemeljske zapore in Valerijan je utonil. Mati Loris in Valerijana pa je umrla vsled žalosti. Vse to izvé Loris iz pisem Barovljevih, izvé pa tudi, da sta bila Sokolov in brat Valerijan zaprta vsled pisma, došlega iz Pariza, v katerem se je naznanilo policiji, da je Loris priznal svojo krivdo. Loris preklinja vohunko in priseza osveto. Fedora mu prigovarja in ga prosi milosti. Sedaj spozna Loris, da je usodepolno pismo pisala Fedora in plane v divjem srdi na njo, Fedora popije čašo atrupa in umrje Lorisu na rokah.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrť leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

16. februarja: Marija Aleš, delavka, 49 let, Kravja dolina št. 11, vitipm cordis.
17. februarja: Katra Hamer, zasobnica, 83 let, Rimska cesta št. 5, plućnica.
18. februarja: Franc Klette, glavni carinski upravitelj, 49 let, Kolodvorske ulice št. 31, bronhial asthma.
19. februarja: Alojz Matjažič, kočjažev sin, 9 mesecev, sv. Petra cesta št. 53, božjast. — Veronika Anžič, tesarjeva hči, 8 mesecev, Kurja vas št. 20, jetika.
V deželni bolnici:
16. februarja: Jožef Čuden, gostac, 86 let, ostarelost. — Luka Pokorn, piškrovez, 70 let, plućnica.
17. februarja: Urša Maro, gostija, 80 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. febr.	7. zjutraj	742.2 mm.	0.8 C	sl. zah.	obl.	
	2. popol.	741.3 mm.	6.8 C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm
	9. zvečer	741.8 mm.	2.6 C	sl. vzh.	obl.	
19. febr.	7. zjutraj	740.5 mm.	0.8 C	sl. szh.	jasno	
	2. popol.	737.5 mm.	6.6 C	sl. jzh.	obl.	0.00 mm
	9. zvečer	735.5 mm.	1.6 C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura +3.4° in +2.5°, za 3.8° in 2.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 20. februarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	99.20	99.25
Srebrna renta	98.90	98.95
Zlata renta	118.35	118.50
5% marčna renta	100.50	100.50
Akcije narodne banke	994	994
Kreditne akcije	329.20	330.75
London	121.10	121.20
Srebro		
Napol.	9.64 1/2	9.64
C. kr. cekini	5.69	5.69
Nemške marke	59.22 1/2	59.25

Prospekti o zdravstvi in vodozdravstvi
nisi Giesshübl-Puchsteina pošil-
ljajo se zastoni in frankovano.

PRI KATARU
sapih organov, kašlj, nahodu, hripavosti in
vratnih boleznih zdravnik opozarja na
OLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najboljše lužne
KISELINE
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mle-
(II) kom pomešana. (5—2)
Ima miloraztopljivi, osvetojuči in pomirujoči
upliv, posebno pospešuje razliženje ter je v
takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

V najem se dá hiša

v bližini Ljubljane, z dvema sobama, shrambo, ku-
binjo, kletom, hlevom, skednjem, supo, velikim sad-
nim vrtom; na željo se odda tudi travnik.
Več v upravnistvu „Slov. Naroda“. (205—1)

Lekarna „k
zlatemu držav-
nemu jabotku“.

J. PSERHOFER-ja

Dunaj, I.,
Singerstrasse
15.

Kri čistilne kroglice, preje imenovane **univerzalne kroglice**, kot znano, lahko
čistilno domače sredstvo.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitok s 6 škat-
ljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprejšje pošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitok kroglic
1 gld. 25 kr., 2 zvitoka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov
5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Mani ko jeden zvitok se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi

podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserhofer-ja, 1 lonček 40 kr., s
poštne prosto pošiljatev 65 kr.

Sok od ozkega trpotca Spitzwegerichsaft), 1 stekl. 50 kr.

Američansko mazilo zoper protin,
1 lonček 1 gld. 20 kr.

Prašek zoper pótne noge, cena škatljici
50 kr., s pošt-
nine prosto pošiljatev 75 kr.

Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošt.

Angleški balzam, 1 steklenica
50 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in
inozemске farmacevtske specialitete ter se poskrbje vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v za-
logi, na zahtevanje točno in najceneje — **Pošiljatev po pošti** izvršujejo se najhitreje proti
temu da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najbolje s poštno nakaznico), potem je pošt-
nina mnogo cenejša, nego pri pošiljatevah proti povzetju. (96—4)

Življenjska esenca (Praške kapljice),
1 stekle ičica 22 kr.

Fijakerski prašek za prsi, 1 škatljica
35 kr., s
poštne prosto pošiljatev 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-ja,
najboljše sredstvo za
rast lasij, 1 pušca 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Stendel-a, 1 lonček
50 kr., s poštne prosto
pošiljatev 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bal-
rich-a, do-
mače sredstvo proti slabu probavi, 1 zavoij 1 gld.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi ozna-
čeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Be-
ljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl,
Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane,
Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via
Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlo-
vih varov, Eger, Marijinih varov, Planja, Budejevic,
Solnograda, Lince, Ischla, Ljubna, Celovca, Franzens-
feste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja,
Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubna,
Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
7. „ 09 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
11. „ 06 „ dopoldne iz Kamnika.
6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani
za 2 minute naprej. (12—37)

Pri
Karolu Till-u
Špitalske ulice šte. 10.
Velika zaloga
vseh L. (1024—28)
soljskih potrebščin
po predpisu gg. učiteljev in profesorjev.

Poslovno naznanilo.

Čast mi je p. n. občinstvu najljubšeje na-
znaniti, da sem

čevljarsko obrt

ki jo je moj rajni soprog, gospod Ivan Zor,
skozi 18 let izvrševal in ki je bila na najboljšem
glasu, ojemu nečaku, gospodu

Alojziju Erjavcu

ki je delal 10 let v tej poslovnici, odstopila s
pooblastilom, da sme terjatve, ki še niso porav-
nane, v mojem imenu izterjati.

Zahvaljujem se vsem spoštovanim naroči-
teljem na zaupanju, izkazanem mojemu pokojnemu
soprogu in prosim, da bi je prenesli tudi na ime-
novanega naslednika.

S spoštovanjem

(206) **Ana Zor.**

V Ljubljani, dné 20. februarja 1893.

Zahvala.

V lastnem, kakor tudi v imenu moje obitelji izre-
kam vsem stanovnikom v Mozirji in okolici, kateri so
na kakešenkoli način častili spomin mojega ljubljene-
ga ranjčega sina

Med. dr. Antona Pavlička

distriktnega zdravnika v Mozirju

osebito za darovane vence, pismene in ustne dokaze
sočutja, za spremstvo do kolodvora v Rietzdorfu, so-
sebno od strani prečastne duhovščine in občinskega za-
stopa v Mozirju, „Savinjskega Sokola“ in pevcev v Mo-
zirji itd. svojo najglobljo in najpristrénejšo zahvalo.

Elizabeta Pavliček.

(204)

učni zavod filigranskih izdelkov.

Na poslednji narodni svečanosti v Lincu odlikovan z veliko srebrno svetlino.

Izdelovanje cerkvenega lišpa, urnih in ovratnih verižic, zapestnic, brošov, garnitur
za klobuke, lase in plese, kotiljonskih redov in nakitja za božična drevesca,
všivanja na obleke, lepotočja za stenske predmete in krtače, blazinice za zofe,
dekoracijskih pahljajev i. dr.; dalje se izdelujejo i jerbaški za cvetlice od pisane
žice in volne.

S tem javljam, da sem tu otvorila pončevanje v filigranskem delu, ter vam
častite gospe najljubšeje, da izvolijo isto ogledati v mojem stanovanju

Francovo nabrežje št. 5 („pri Solnei“) v I. nadstropji.

Delo ni samo zanimivo, temveč se mu vsak lahko priudi; celo začetnice morejo
tako v prvih urah izgotavljati nakitje in verižice. Učnina za priučenje vseh del stane
za dame 1 gld., za deca 70 kr., in prosto je vsaki učenici, toli časa hoditi, dočim si ni
pridobila potrebne spretnosti za samostojno izdelovanje filigranskih predmetov. Potrebna
priprava za to je zelo po ceni (skrinjica s začetno pripravo stane 85 kr.), in se torej
nudi vsakemu prilika, izgotavljati najlepša darila. Učne ure so vsak dan dopoldne od
8. do 12. ure in popoldne od 2. do 7. ure; za gospe, ki po dnevi nimajo časa, so učne
ure v ponedeljek, sredo in petek zvečer od pol sedme do pol 9. ure.

Gospod Jan. Giontini na Mestnem trgu mi je iz prijaznosti dovolil, v svojem
razstavnem oknu prirediti izložbo male zbirke **filigranskih izdelkov**.

Razpošiljalna prodajalnica za vso pripravo je na **Dunaji, III., Kegelgasse**
št. 6 v I. nadstropji, kjer se vzprejemajo tudi naročila na izgotovljene predmete.

(191—2)

Odličnim spoštovanjem

Jožefa Theben.

proti boljše situiranemu trgovcu skoro brez troškov, tako da ga vsa reč le jako malo velja, postopa se zoper kmetako ljudstvo navadno z realno eksekucijo, ker je itak maloštevilne premoščnine lahko zapisati kot fundus instructus.

Kakor znano, so troški pri realni eksekuciji izredno veliki. Troški prošnje za instanciacijo so prvi, potem pridejo kolki, upisnina, potem troški za prošnjo in za izvršitev realne cenitve in kar to velja, to je v nebo kričeča krivica (Posl. Kronawetter: Tako je!) sosebno ker ti stroški večinoma niso v nikakem razmerju z dotičnimi tirjatvami. (Posl. Kronawetter: Cenitve ni treba, naj odpade!)

V zapadni Istri, kjer se žal da ne vedno s popolno opravičenostjo vrše take realne eksekucije v velikem številu, velja realna eksekucija oziroma znašajo komisijski troški za cenitev in media 15 gld. (Posl. dr. Lang: Pri nas je stvar še dražja, po 20 gld.). Za naše razmere je to jako drago in če vam rečem, da se naberejo ti troški za posamega dolžnika po trikrat in štirikrat na leto, potem si morete predstaviti, kakšne razmere so tam doli pri nas. Pri prodaji pridejo potem še troški za razglasitev v uradnem listu, kar po moji sodbi nima v nas prav nikake opravičenosti, ker pri nas je še dandanes tako, kakor da smo še vedno pod beneško vladjo, cesar čestiti gospodje menda ne veste, namreč uradni list „Osservatore triestino“ se tiska še vedno samo v italijanskem jeziku. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) (Dalje prib.)

Državni zbor.

Na Dunaji, 20. februarja.

Zbornica je v današnji seji dognala razpravo o proračunu pravosodnega ministerstva in začela generalno debato o proračunu finančnega ministerstva. Jako zanimiv je bil govor odličnega mladočškega poslanca Masaryka o Spinčičevem vzkliku. Zbornica je sicer zavrgla Masarykovo zahtevo, s tem pa je večina le dokazala, da nima jasnega čustva za pravičnost in da le po osebnih ozirih sodi vse, kar se dogodi v parlamentu. Spinčič je zaveznik Mladočehov, torej — le po njem!

Začetkom seje odgovarja finančni minister dr. Steinbach na nekatere interpelacije, potem pa naznani podpredsednik Chlumeccky, da ne dovoli popraviti zapisnika glede vzklika poslanca Spinčiča. Preiskava je dognala, da je Spinčič rabil besedo „bandit“ in ta beseda zasluži, da se pokliče poslanec, kateri jo rabi, k redu.

Posl. Masaryk ugovarja podpredsedniku, poudarjajoč, da ne gre za posamezne besede, ampak za ves ensemble. Spinčič ni vzkliknil „Rinaldo Rinaldini“, to je vzkliknil nekdo drugi in sicer humoriistično. To potrjuje devet svedokov in sicer devet poslancev proti dvema stenografoma. Taka je situacija. Sicer pa Tržaškemu namestniku ni ime Rinaldo, ampak Božidar. Poslanec Spinčiču se je zgodila krivica. Tu gre pa še za nekaj drugega. Zapazilo se je, da neki čudni zbor dobrovoljcev naznanja predsedniku besede posameznih govornikov netočno. Dobro bi bilo, da predsednik dotičnika vselej imenuje, da bi se zbornica mogla ž njim pomeniti. Govornik predlaga, da se dotično mesto v zapisniku popravi in sicer naj slóve: „Klici: Rinaldo Rinaldini! Posl. Spinčič: To je bil bandit!“

Pri glasovanju odkloni zbornica nasvet poslanca Masaryka. Posl. Brzorad vzklikne: Resnica se je odklonila!

Zbornica prestopi potem na dnevni red. Poročevalec za proračun pravosodnega ministerstva dr. Madeyski dokazuje, da grof Kounic ni popolnoma preklical svojega vzklika, prizna pa, da ga je pravosodni minister krepko, četudi v dostojni obliki zavrnil. Proti poslancu Vašatyju, kateri je apeliral na rodoljubje Poljakov, pravi govornik, da se tem ni treba učiti narodnostne politike od stranke, katera ima za končne svoje politične smotre in idejale ravno to, kar je v direktnem nasprotju s političnimi idejali Poljakov. — Ukaz predsednika najvišjemu sodišču, o katerem je bilo te dni toliko govorjenja, ni materijelno premenil dosedanje prakse, ker se tudi do sedaj pri sestavljanju senatov ni postopalo korektno. Tudi izraz „tuji jeziki“ nikakor ne odgovarja pravnim in konstitucionalnim našim nazorom in zato je smeti reči, da raba tega izraza v uradnem listu ni korektna. Govornik se bavi potem z reformo civilnopravnega reda in z reformo advokature. Izreka se za numerus clausus a proti uvodbi mirovnih sodnikov in izreka h koncu upanje

da bo pravosodni minister tudi finančnega ministra pravniška čutila obudil iz sedanje letargije.

Po kratkem odgovoru poslanca dra. Vašatyja vzprejme zbornica proračun pravosodnega ministerstva in začne debato o proračunu finančnega ministerstva.

Posl. dr. Schlesinger dokazuje, da je leta 1892 valed novih trgovinskih pogodb in zlate valute postal import inozemskega blaga dosti večji, eksport pa dosti manjši, kakor prejšnja leta. Panamski kanal je oškodil francoski narod za 1000 milijonov frankov, reforma valute pa bo avstrijske narode še za več oškodila. To ne bo več francoski panama, niti italijanski panamino, to bo avstrijski velepanama. Pomagati je le moči, če se plačajo državni dolgovi. Potem bo čas za nacionaliziranje in polemiziranje, prej pa ne. Ako se začne plačevanje z gotovino, je državni bankerot neizogiben in prebivalstvo bi bilo na milost in nemilost izročeno veliki financi. Ako bi se narod uprl zoper izsesovalce, tekla bi kri curkoma. Na to, kar govori finančni minister, ni pokladati nikake važnosti, ker tudi on ni vreden zaupanja.

Posl. Weigl govori o določevanju zemljiškega davka v Gališki in toži, da prebivalstvo ne zmore prevelikih davkov, zlasti ker se še zvišavajo hišno-najemni davek in dohodarina. Davčni-baktilus je tako nevaren, kakor koma-baktilus. Nekdo je bil pri finančnem uradu zaslišán šest ur in je moral ves čas stati. To je brezobzirnost, neke vrste tortura. Starega krošnjarja so zaprli za več tednov, ker ni hotel priznati, da je iz Nemčije dobil za 15 gld. stare obleke. Nekdo je imel od erarja tirjati 1400 gld., a svojega denarja ni dobil, češ, da je njegov unuk nekaj erarju dolžan. Finančni minister naj ne dopušča, da se vzame siromakom zadnja srajca, ampak naj spominja davčne organe na besede, katere je rekel cesar nekemu davčnemu nadzorniku: Ne stiskajte mi naroda zadnjo kapljo krvi.

Posl. Kaiser želi, da se kmalu začne reforma pristojbinskih določeb, katere so tako zmedene in nejasne, da se niti dvorni svetniki-strokovnjaki ne spoznajo. Davek na petrolej in na sladkor je prevelik in bi ga bilo zmanjšati. Jako vroča je želja prebivalstva po premembi zavarovalnih ustanov.

Posl. Promberger govori o pomoči nižjim državnim uradnikom. Minister je v to postavil v letošnji proračun jeden milijon goldinarjev, a to svoto bo letos pravičneje razdeliti, nego lani. Govornik razpravlja obširno o gmotnem stanju uradnikov in želi, da se vlada že loti pravične regulacije uradniških plač.

Razprava se na to zaustavi. — Posl. Hofmann-Wellenhof interpelira o nekih razmerah pri južni železnici. — Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. februarja.

Iz državnega zbora.

V parlamentarnih krogih se govori, da je pravosodni minister grof Schönborn nevoljen, da ga zoper napade posl. Vašatyja ni branil noben član Hohenwartovega kluba. Neki prijatelj Schönbornov je to sporočil odličnemu članu Hohenwartovega kluba in dobil nastopni pomembni odgovor: Češki veleposestniki bi se bili potegnili za Schönborna, da so jedini, kar pa že davno niso več. Sedaj se že bojé Mladočehov, sosebno ker se je v njih rodila posebna frakcija, katera pritja v principu Vašatyju in Heroldu in se zelo upira sedanji taktiki veleposestnikov. — V sredo, če ne že danes, predloži finančni minister budgetni provizorij. Pri tej priliki je pričakovati večje politične debate.

Poslanec dr. Herold o položaju.

V nedeljo ustanovilo se je v Ričanu na Češkem novo politično društvo. Na ta shod je prišel tudi mladočški poslanec dr. Herold in govoril o politični situaciji. Kritikoval je jako ostro vladni program in dokazoval, da bi bila morala vlada odstopiti, ker razven Poljakov ni tega programa odobrila nobena stranka. Vlada ni tega storila, ker jej to ni treba, saj tako nobena tistih strank, katere so odklonile vladni program, ne misli na opozicijo. Jedino korektno bi bilo, da so vse te stranke začele odločno opozicijo. Mladočški poslanci si ne morejo dovoliti takega luksusa v nemoralnosti in bodo še nadalje tirali opozicijo. V tem so vsi jedini, le gledé taktike niso popolnoma jednih misli. Čestokrat se povdarja, da je brez zaveznikov vsaka opozicija brezuspešna. A bi li zveza z nekdanjo desnico bila zmatrati jamstvom, da bi ona delovala na premembo sedanjega političnega sistema. Ako bi nekdanja desnica tega ne storila, bi se narod češki

le ponižal, če bi se jim pridružil. Dokler so Moravani in veleposestniki na vladni strani zoper narod, ki hoče opozicijo, je zveza nemogoča, resolucija pa, sklenena na shodu čeških poslancev meseca novembra, brez vsakega pomena.

Wekerle na Dunaji.

Ogerski ministerski predsednik Wekerle in minister za deželno brambo Fejervary mudila sta se v nedeljo na Dunaju. Oficijozno so hoteli zatrjati, da nista prišla, kakor se je naznanjalo, radi cerkveno-političnih vprašanj, ampak radi državnega proračuna za delegacijo. Wekerle je bil dopoldne v avdienci pri cesarju, potem pa je bila pod predsedstvom grofa Kalnokyja vkupna ministerska konferenca, na kateri se je določil vkupni državni proračun za leto 1894. V ponedeljek sta se Wekerle in Fejervary vrnila v Budimpešto.

Slovaški shod.

Dne 16. t. m. priredili so v Tisovcu ogerski Slovaki velik shod, na kateri so prišli zastopniki 35 občin. Skupščina je vzprejela jednoglasno resolucijo soperjemo zoper civilni zakon in civilne matice. V tej resoluciji se izreka vladi popolno nezupanje in zahteva se narodna avtonomna uprava, splošno voliško pravo in tajno glasovanje pri volitvah. Z ozirom na sedanje razmere na Ogerskem izrekel se je shod za nadaljšo popolno pasivnost pri državnoborskih volitvah in volil posebnega odposlanca za kongres nemagjarskih narodnostij.

Vnanje države.

Panamino.

Poslanec de Zerbi, kateri je bil v preiskovalnem zaporu, ker je bil podkupljen od sleparskih upraviteljev romanske banke, je predvčerajšnjim ponoči nagloma umrl. Ker je njegova krivda dokazana in od bivšega upravitelja banke Tanlonga priznana, je zanj še najbolje, da je umrl in tako se rešil sramote. Ostali zatoženci so vsi zdravi in pričakujejo sodbe nenavadno ravnodušno.

Home-rule.

Drugo čitanje home-rule predloge določeno je na dan 13. marca. Vlada in nasprotna stranka se močno trudita, in obžalujeta javno mnenje pro, oziroma contra. Stranka irskih protiparnelitov je razposlala poseben oklic na rojake, bivajoče v Ameriki in v Avstraliji, v katerem prosi denarne podpore. Irski voditelji utemeljujejo svojo prošnjo s tem, da bo za borbo za samostalnost Irske treba še velikih gmotnih žrtev, ker so nasprotniki te samostalnosti močni, uplivni in imajo mnogo sredstev in bo torej boj za pravico trajal še dolgo. Važen je v tem oklicu zlasti zadnji odstavek, v katerem izjavlja stranka protiparnelitov, da zmatra Gladstoneovo home-rule predlogo dostojnim završetkom dolgoletne borbe in za zadostno zadoščenje, ker ta ustava jamči Irski vse to, kar more po pravici zahtevati.

Zopet revolucija v Ameriki.

Svetovno znani list „Novojorški Herald“ naznanja, da je v provinciji Esmeraldas v republiki Ekvador nastala revolucija. Uporniki, katere vodi obligatni nezadovoljni general, zbrali so večjo vojsko in se polastili državnih poslopij ter sestavili novo vlado. Dosedanja vlada ima večino prebivalstva na svoji strani in je odposlala večjo vojsko nad ustaše. Prišlo je do krvavega boja, pri katerem so zmagali vladni vojsaki. Ustaši so se umaknili v gorovje. Vlada je proglasila obsedno stanje v vsi provinciji. Novi boji so neizogibni.

Dopisi.

S Ponikve ob južni železnici 18. februarja. [Izv. dop.] (Občinske volitve.) Politično življenje v naši občini bilo je dosedaj mirno in tiho. V lepi složnosti in zastopnosti živeli so občani mej seboj in nihče ni poznal nikakih strank. A po zadnjih volitvah v občinski zastop zginil je mir in preti nam razpor, kakoršnega imate onkraj Save. In kdo je vsemu temu vzrok? Kdo je tisti, ki hoče zasejati prepir mej mirno ljudstvo in ki hoče imeti boj političnih strank? Nihče drugi kakor ravno poklicani oznanovatelj vere, miru in sprave g. kaplan Ponikovljanski Alojzij Arzenšek. Vredno je, da se takoj pokaže na istega, ki je prvi zanetil iskro narodnega prepira in mejsebojnega sovraštva na Ponikvi, vredno, da se to zapiše v večni spomin, kajti izkušnja nas uči, da taki gospodje pozneje kaj radi utajé svoja dela*). — Ko je prišel g. kaplan k nam, bil je prijazno izprejet in povsod so se mu odpirala gostoljubna vrata, sosebno, ker se je kazal delavnega narodnjaka in je nam ustanovil „Kmetasko bralno društvo“. Nihče ni takrat slutil in mislil, kako da se bo ta gospod sprevrgel in da bo tudi njega vjel v svoje zanjke zloglasni Goriški prerok. Sedaj je vse očito, kar je nameraval g. kaplan. Mož je zelo častihlepen. Kaj čuda torej, da mu je prikraj-

*) Vide § 19. t. z., na katerega zlorabo smo tudi v tem slučaju pripravljani. Uredništvo.

ševala spanje slava vojvotih kranjskih kaplanov in da je on tudi tukaj hotel uprizoriti narodni razpor; saj se je on sam večkrat izrazil, da se bode najprvo na Štajerskem začel prepir na Ponikvi. Zakaj neki je storil ta izrek? Spoznal je bil že takrat, da ga Ponikovljani ne poslušajo brespogojno, da znajo tudi samostojno misliti in soditi. V bralnem društvu mu ni šlo vse po volji in vedel je dobro, da so se odborniki le navidezno in zaradi ljubege mira udali vsem njegovim zahtevam in predlogom. Ker je g. kaplan sprevidel, da na narodni podlagi ne more priti do kakšnega upliva v občini, skušal je to doseči na verski podlagi in začel je razširjati tretji red na Ponikvi. S pomočjo slepo mu udanih tretjorednikov in tretjorednic hotel je sedaj vse doseči. Brigal se je sedaj za vse zadeve, za vsako hišo, za vsacega človeka. Celo dekle je priporočal. Kdor ni bil tretjorednik, ni našel milosti pred kaplanovimi očmi. Ta je bil njegov zopernik in tega je hotel uničiti. Razumevao je po vsem tem, da je glavno svojo pozornost obrnil bil na občinske volitve, kajti tukaj — misli je — je najugodnejša prilika, da ugonobi tiste, ki mu niso po volji in da pride sam do nekega vpliva v občinskem svetu. Delal je na tihem. Lovil je volilce za se in za svoje pristaše. Nihče ni o tem vedel, ker so bili občani dosihdob vajeni zaupati svojim dušnim pastirjem in tako bi se mu bilo skoraj posrečilo, da bi bil zasejal tudi v občinski zastop razkol in narodni indiferentizem po receptu Mahničevem. Imel je vse lepo pripravljeno in napeljavano. Na dan volitve so njegovi pristaši delili listke, na katerih so bili zapisani kaplanovi kandidatje in seveda mej njimi g. kaplan sam. Smešno je bilo videti, kako je g. kaplan vsacega volilca, katerega je imel za svojega privrženca, pričakal pri vratih, mu urinil listek v roke in mu še posebej naročil, naj le njega, t. j. kaplana voli. Najlepše pa je bilo videti, kako so bili pri volitvi v lepi slogi skupaj, Nemec in protestant Adolf Auffarth, nemški kramar Dolfek Eichberger in slovenski duhovnik Alojz Arzenšek. Tem trem pa sta ministrirala nadučitelj Dobnik, rojen Sladkogorčan, ki je pa zapisal kot občevalni jezik „deutsch und slovenisch“ — in učitelj Šetinc. Le-ti so rekli, da se morajo v občinski zastop voliti taki, ki kaj razumejo in ker imajo ti gospodi same sebe za najbolj razumne, je naravno, da so sebe predlagali za odbornike. Da bi pa ne bili samo veliki razumniki v odboru, volili so tudi take, oziroma jih predlagali v izvolitev, ki bi jim prikimali. Glavno zaslugo ima seveda g. kaplan. Najbolj po godu bi pa bila taka volitev dosedanjemu županu Jožetu Zdolšek, ki se je že zelo bal, da bi ne prišel ob svojo dobro službo in bi tako ne mogel več zaračunjevati različnih svojih potov, občini pa napravljati nepotrebnih dolgov. Sedaj vprašamo, kaj pa hoče g. kaplan, da se je tako živo pobrigal za volitve? Kaj pa so mu storili tisti možje, katere je hotel spraviti iz občinskega odbora? Kaj pa hoče tak mladenič, ki je od danes do jutri tukaj, starim, za blagor občine zasluženim možem, katerih rod obstoji že sto let v občini? Ali niso ti možje dovolj sposobni za posel odbornika? Mar li niso pošteni občani in verni katoličani? Kaj jim pa zamorete očitati, g. kaplan? Ali ne zahajajo v cerkev in ne opravljajo dolžnosti, katere jim nalaga cerkev? Mar li Vam ne dajajo bire? Vprašamo torej, kaj hoče g. kaplan v občinskem odboru in kaj išče tamkaj? Ničesar drugega, kakor gospodstva in razkola. Gospodoval bi rad nad nami in strahoval nas bi rad. On hoče, da bi tudi v posvetnih zadevah njegova obveljala in zato je hotel priti v občinski odbor in spodrinuti tiste, kateri imajo še toliko močatosti, da bi ne ubogali slepo g. kaplana. Kmetje, bodimo toliko ponosni in pametni in ne dajmo se od drugih komandirati. Svoje občinske zadeve sodimo sami. G. kaplan ima hvaležnega dela dovolj, učitelji pa naj se brigajo v prvi vrsti za šolo in naj ne delajo zdražbe. Za izvolitev v občinski zastop pa naj bo odločilno zaupanje ljudstva in ne kaplanova agitacija.

Značilno je še o g. kaplanu tudi to, da se je po končani volitvi odpeljal s komisarjem na obed k protestantu in nekdanjemu načelniku podružnice nemškega „Schulvereina“ — Adolfu Auffarthu.

Dne 23. svečana bode volitev župana. Glejte, možje, če Vam je mir ljub in če se hočete enkrat za vselej odkrižati kaplanovega gospodstva in mu dati plačila za njegovo zavrato postopanje pri zadnjih volitvah, tedaj si volite županom moža in ne kakega kaplanovega kimovca.

Domače stvari.

— (Povodom veselega dogodka v najvišji cesarjevi obitelji) poklonil se je včeraj deželni glavar, gosp. Detela, voditelju dež. vlade, dvornemu svetniku baronu Heinu, ter ga prosil, da v imenu dež. odbora in dežele Kranjske izjavi najudanejšo čestitko do najvišjega prestola.

— (Solnograška univerza in slovenski bogoslovci.) Sinočni „Slovenec“ priobčuje neko jako previdno in diplomatično sestavljeno izjavo zoper članek, kateri je naš list prinesel pred par tedni pod tem naslovom. Ta izjava ne pobije nobene stvarne trditve našega članka in uprav tistim 67 Mariborskim bogoslovcem, ki so baje podpisali to izjavo, je najbolje znano, da smo pisali čisto in golo resnico. Zategadelj imel bo za to „prostovoljno in neprisiljeno“ izjavo le pomilovalen smehljaj vsakdo, kdor ve, kako železna disciplina vlada, kadar treba, v duhovskih semeniščih. Mi gledé na to za sedaj ne čutimo potrebe polemizirati zoper ta pojav — cerkvene pokorščine v necerkvenih zadevah ter prepuščamo sodbo o tem, na kateri strani se je vedoma trdila neresnica zgolj — krščanski vesti gg. Mariborskih bogoslovcev samih. „Slovenčev“ hinavščini pa bi bil vsak odgovor nezaslužena čast.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo vse prijatelje slovenskega gledališča na jutranjo predstavo Sardou-ove „Fedore“, o kateri govorimo obširneje na drugem mestu. Brez dvoma bode ta senzacionalna igra, katere glavni ulogi sta v spretnih rokah gospé Borštnikove in g. Borštnika, privabila prav mnogobrojno občinstvo v gledališče in nam podala izredno zanimiv gledališki večer.

— (Novo poštno poslopje v Ljubljani.) Kakor se nam poroča, se je poštna uprava končno odločila, da kupi Luckmannovo hišo nasproti hoteloma „Pri Slonu“ in „Pri Maliču“ in da zgradi tam nujno potrebno novo poštno poslopje. Erar in prodajalec sta se baje že zjedini radi kupne cene. Veseli nas, da se je ta stvar že dognala, zlasti ker bo vendar že izginila grda hiša Luckmannova, kar bo mestu samo v olepšavo.

— (Zbirke deželnega muzeja Rudolfinuma) bodo od 1. marca t. l. namesto v sredo, vsak četrtek popoldne od 2. do 4. ure pri ugodnem vremenu brezplačno na ogled.

— (Tamburaški koncert.) Kakor smo že naznanili na kratko, priredi tamburaški zbor „Obrtn. radn. društva „Sloga“ iz Siska v četrtek dne 23. t. t. v vrtnem salonu „Pri Maliču“ koncert. Vspored je nastopni: 1.) Novosad: Jugoslovanska koračnica. 2.) Mascagni: Intermezzo iz opere „Cavaleria rusticana“. 3.) Šestak: Hrvatska četvorka. 4.) Dr. B. Ipavec: „Mrak“. 5.) Ivanoviči: „Uzdah valova“. 6.) Iv. pl. Zajc: „Nemanjino kolo“. 7.) Leibold: „Junak iz Like“. 8.) F. S. Vilhar: „Slovenac i Hrvat“, za moški zbor in tamburice. Iz navedenega vsporeda je razvidno, da so „Slogini“ tamburaši jako spretni glasbeniki, da bodo torej prijatelji narodnega glasbila imeli izredni užitek. Pri koncertu bode sodelovalo iz prijaznosti tudi delavsko pevsko društvo „Slavec“, katero je „Sloga“ naprosila za to. Ves vspored se bode prijavil na posebnih oznanilih.

— (Občni zbor Marijine bratovščine) vršil se je včeraj dopoldne ob 10. uri v magistratni dvorani o navzočnosti kakih 250 moških udov. Predsednik društva g. Lahainer poroča o računskem zaključku. Društvo je imelo v preteklem letu dohodkov 10194 gld. 36 kr., stroškov pa 10172 gld. 13 kr. — Društveno premoženje znaša koncem leta 24407 gld. 90 kr. Novih udov je v teku leta brez vsakega prigovarjenja pristopilo 103, bratovščina je imela torej koncem leta 1892. skupaj 2529 udov, 657 moških in 1872 žensk. Po sklepu predlanskega obč. zbora predložil je odbor načrt prenavrejenih pravil deželni vladi v potrjenje. Z odlokom z dne 12. aprila 1892., št. 3354, pa je dež. vlada društveno vodstvo obvestila, da je po obstoječih zakonih društvo premeniti v zavarovalno društvo v smislu patenta z dne 26. nov. 1852. leta. Odbor je po vsestranskem preudarku prišel do sklepa, da pravil vnovič ni predložiti, ker je vsako povikšanje letnih doneskov nemogoče. Da se pa tudi pri obstoječih pravilih društveno denarno stanje varuje, sklenil je odbor premembo opravičnega reda tako, da zadobijo na novo vstopivši društveniki pravico do brezplačnega pogreba šele po preteku petih let, od kar so se upisali. Ta prememba je potrebna, ker je društvo vsled negospodarskega poslovanja in

nezadostne varčnosti v prejšnjih letih z narastkom premoženja tako zaostalo, da ni več v primerju z velikim številom udov. O tem poročilo se vname obširen razgovor. Gosp. Kunc pojasnjuje s številkami, da društvo ne stoji nikakor tako dobro kakor je trdilo prejšnje vodstvo, menda zgolj zaradi tega, da mu je občni zbor prisojal velike remuneracije. L. 1870. je bilo 1468 članov in 20.168 gld. premoženja, 1878 l. 1772 članov in 21.423 gld. premoženja, 1888. l. ko je oddati moralo prejšnje vodstvo opravo društva sedanjemu odboru, pa je bilo že 2524 članov in le 22.968 gld. premoženja, torej za 754 članov več, a le 1545 gld. premoženja več, in vendar velja vsak pogreb najmanj 33 gld. Sedaj šteje društvo 2529 članov in 24.407 gld. premoženja. Gospodarstvo prejšnjega vodstva je bilo tedaj jako slabo in zatojre treba sedaj previdno postopati. Pri glasovanju se potem skoro jednoglasno pritrdi petletnemu pridržku. V odbor se izvolijo gg.: Matija Kunc, Gregor Terdina in Ivan Bonač. Za pregledovatelje računov gg.: Valentin Arzejn, Makso Benda in Franjo Delakorda.

— (Deželna trtnoušna komisija) je včeraj zborovala pri deželni vladi pod predsedstvom g. barona Heina. Navzoči so bili: dr. Vošnjak, dr. Mencinger iz Krškega, vodja R. Dolenc z Grma, dež. inž. Witschl, G. Pirč, komisar Reichl in kot vladni referent g. vladni svetnik Dralka. Posvetovalo se je o vladni naredbi gledé prometa z ameriškimi trtami, kateri se naj slobodno vrši po celi deželi, ker so malone vsi kraji okuženi. Nadalje se vladi priporoča, da daje vinogradnikom jednake podpore za napravo ameriških vinogradov, kakor dežela in sicer dogovorno z deželnim odborom. Za naprednine ali posojila, za katere vinogradniki lahko prosijo na podlagi dotičnega državnega zakona, naj deželni zbor postavlja primeren znesek v deželni proračun. Vlada in deželni zbor se naprosita, da dovolita potrebna sredstva za posebnega potovalnega učitelja in nadzornika del pri ameriških vinogradih, kateri bi hodil po deželi in poučeval o napravi ameriških vinogradov, pa tudi o sadjarstvu. Po izkazu finančnega ravnanjstva se je 6410 vinogradnikom, katerim je trtna uš uničila vinograde, odpisalo l. 1892 5649 gld. 28 kr. zemljiškega davka. Desetletno oproščenje od zemljiškega davka za novi ameriški vinograd dovolilo se je samo jednemu posestniku, ker se jih menda ni več oglasilo.

— (Hripa na Gorenjskem.) Ker se v občini Ovshe razširja vedno bolj hripa, zaprla se je na podlagi zdravniškega poročila ljudska šola v Dobrovi pri Kropi za osem dni.

— (Iz Št. Petra na Notranjskem) se nam piše: V proslavo petdesetletnice papeževnega jubileja je bil dne 18. t. m. zvečer tudi Št. Peter sijajno razsvetljen. Posebno odlikovala so se tukajšnja postaja kakor tudi druga okrog stoječa poslopja s svojo krasno razsvetljavo.

— (Celjski okrajni zastop.) Pri včerajšnji volitvi iz skupine kmetjskih občin voljeni so bili jednoglasno slovenski kandidatje narodne stranke: 1. Zanier Norbert, župan v Št. Pavlu; 2. dr. Gregorec Lavoslav, kanonik in župnik v Novi cerkvi; 3. Vošnjak Mihael, državni poslanec v Celji; 4. Pečnak Josip, posestnik na Teharjih; 5. dr. Filipič Ludovik, odvetnik v Celji; 6. Baš Lovro, c. kr. notar v Celju; 7. Praunseis Franc, veleposestnik v Št. Juriju; 8. Lipuš Jože, župan v Višnji vasi; 9. Pospeh Jurij, posestnik v Kasazih; 10. Ledenik Martin, posestnik v Mali Pirešici. — Živeli zavedni narodni volilci!

— (Nesreča.) V Lappovem premogokopu na Skali pri Šoštanju eksplodiral je zopet plin in nevarno poškodil več delavcev. To je v kratkem že drugič, kar se je v tem premogokopu primerila taka nesreča. To pot je še več delavcev ranjenih, kakor zadnjič.

— (Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v četrtek 23. februarja 1893 svoje 7. redno javno zborovanje s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Kritika o predavanji g. jur. Šavnika. (Kritika gg. Faganelja in Ilesiča) 4. Predavanje g. Ilesiča. 5. Slučajnosti. Lokal: „Hotel Kaiser Krone“. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

— (Podpornemu društvu za slovenske visoko šolce na Dunaji) so došli ti-le darovi: g. Luka Svetec, c. kr. notar, deželni poslanec itd. 5 gld.; g. Alojzij Kremžar, magistratni svetovalec na Dunaji, 10 gld.; g. Maks Pleteršnik, profesor v Ljubljani, 5 gld.; g. Florijan Hostnig, upravitelj pri

sv. Štefanu na Dunaji, 5 gld.; g. Jožef Mubej, pristav v pomorskem minist. odseku, 5 gld.; g. Jožef Pirec, pristav v pomorskem minist. odseku, 3 gld.; g. Andrej Pavlič, uradnik pri državni železnici, 3 gld.; g. A. Vavpotič, poštni oficijal na Dunaji, 3 gld.; g. dr. Peter Defranceschi, zdravnik na Dunaji 2 gld.; skupaj 41 gld. Bog plati in vzbudi mnogo posnemačev!

— (Hrvatska rodoljubkinja.) V Zagrebu pokopali so te dni sedemdesetletno iskreno hrvatsko rodoljubkinjo Jelčsavo Prasničko, ki si je pridobila posebnih zaslug za ustanovitev družbe sv. Jeronima, kajti sprožila je prva misel, naj se narodna knjiga goji v posebnem za to osnovanem društvu. Ta misel, katere so se poprijeli tudi drugi rodoljubi, oživitvorila se je zares in danes tiskajo se nekatere društvene knjige v 40.000 izvodih. Do svoje smrti zanimala se je stara gospa za društvo. Pogreb njen bil je sijajen in se ga je udeležilo več narodnih društev, ki so položili krasne vence na grob pokojnice.

— (Ustavljen promet.) Ravnateljstvo ogerške državne železnice naznanja, da je zaradi preobilo nakopičenega blaga, ki je nastalo na Reki, ustavljeno do nove odredbe vsakovrstno pošiljanje lesovja v vseh relacijah za omenjeno postajo.

— (Razpisane službe.) Pri dež. sodišči v Ljubljani izpraznjeno je mesto svetniškega tajnika z dohodki VIII. čin razreda, oziroma drugo svetniško tajništvo, okrajnosodniško ali sodnega pristava mesto. Prošnje je poslati do dne 2. marca pred sedstvu dež. sodišča v Ljubljani.

Razne vesti.

* (Nesreča na železnici.) Kurirski vlak z Dunaja povozil je v nedeljo po noči blizu postaje Neunkirchen neki voz, ki je bil ravno na tiru ko je prihajal vlak. Strojvodja čutil je suneč in takoj ustavil vlak. Ko so prihiteli sprevodniki z bakljami pokazal se je grozen prizor. Na desni in levi strani tira ležali so ostanki zdrobljenega voza in pod njimi človeško truplo, vse krvavo in brez življenja. Jeden konj je bil tudi povožen, drugi pa je stal mirno, kakor omamljen od strahu. Železniška ograja je bila odprta. Stroj je bil le malo poškodovan in je pri vsi nesreči bila sreča, da vlak ni skočil iz tira, kar bi bilo lahko prouzročilo katastrofo.

* (Sila kola lomi.) Za razpisano službo občinskega tajnika v občini Weidlingau Hadersdorf, za katero je določena letna plača 600 gld., prosili so poleg mnogih drugih tudi trije Dunajski advokati, kateri imajo na Dunaji svojo pisarno, pa menda nič ne zaslužijo.

* (Ruski dijaki v Berlinu.) Zarad suma, da so udeleženi pri nihilistiških spletkah, zaprla je pruska policija v Berlinu 10 ruskih dijakov in dve ženski. Prej se je vršila hišna preiskava pri dotičnikih. Ruska policija zahtevala je pomoč pruske policije, ker so ji došla v roke kompromitujoča pisma.

* (Vojak na straži ustrelil je vojaka) v soboto po noči pri vojaškem skladišču na Švehatski cesti nasproti Dunajskega centralnega pokopališča. Proti 11. uri približal se je infanteristu Kopeckemu od 81. polka, ko je stal na straži nekdo, ki ga pa v temi ni mogel spoznati. Kopecki zaklical je trikrat „Stoj! Kdo je?“ Ko pa ni bilo nobenega odgovora in se je sumna osoba vedno bližala, ustrelil vojak in z glasnim krikom zgrudil se je neznanec na tla. Na strel priletela je straža in našli so, da je ustreljen bil infanterist Drapela istega polka. S kakim namenom se je bližal molče svojemu na straži stoječemu tovarišu, ni še dognano, sumi pa se, da je hotel z nekim tovarišem, ki je bil z njim, stražiti Kopeckega. Truplo ustreljenega prenesli so v vojaško mrtvašnico. Preiskava, katero vodi stotnik Viktor Brauner, bo morda razjasnila to stvar, ko zaslišijo vojaka, ki je bil v družbi ustreljenega.

* (Potresi na Grškem.) Štirinajst dni pozneje, ko je bil grozni potres na otoku Zante, zadela je jednaka katastrofa tudi otok Samothrake. Ves otok je opustošen. V Kastu nijedna hiša ni ostala nepoškodovana, večina hiš pa je popolnoma razrušena. Tudi mnogo ljudij prišlo je ob življenje, 6000 oseb pa je brez domovja in mora prebivati pod mrtim nebom. Potresi čutili so se tudi na bližnjih otocih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“

Šoštanj 21. februarja. Vsled eksplozije v rudniku na Škali pri Šoštanju ubitih osem delavcev, sedem delavcev je težko, sedem lahko ranjenih, sedem jih pa še pogrešajo.

Wels 21. februarja. Cesar prišel k današnjemu krstu novorojenega sina nadvojvodinje Marije Valerije v Lichtenegg.

Lvov 21. februarja. Pri papeževi slavnosti v maloruskem Narodnem domu demonstrirali dijaki zoper metropolita Sembratoviča in zoper papeža.

Rim 21. februarja. Sinoči eksplodirala v hiši poslanca Ferarija, nasproti stanovanju Giolittija dinamična bomba. Ranjen ni nihče. Škoda se ceni na 4000 lir.

Lizbona 21. februarja. Ministerska kriza je akutna. Kralj se posvetuje z vodjami raznih strank.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnovega sedenja in naporega duševnega dela je upravn. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje traja in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tschlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 skatljice se ne pošilja 3 (18—3)

LJUBLJANSKI ZVON
stoji —
vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
3 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Prvikrat!

Stev. 41. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 518.

V sredo, dne 22. februarja 1893.

FEDORA.

Drama v štirih dejanjih. Spisal Victorien Sardou. Preložil „*“. Režiser g. Ignacij Borštink.

Začetek točno ob 8 uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka baron Kuhn št. 17.

Ustopenina:

Partnerski sedeži I. do III. vrste 80 kr. Partnerski sedeži IV. do VIII. vrste 40 kr. Partnerski sedeži IX. do XI. vrste 50 kr. Balkonski sedeži I. vrste 60 kr. Balkonski sedeži II. vrste 50 kr. Balkonski sedeži III. vrste 40 kr. Galerijski sedeži 30 kr. Ustopenina v lože 50 kr. Parterna stojišča 50 kr. Dijaške ustopenice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Šelenburgove ulice, in pri blagajni.

Prihodnja predstava bo v soboto, dne 25. februarja 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Tujci:

20. februarja.

Pri **Maltai**: Kohn, Grünblatt z Dunaja. — Klemond iz Celja. — Grünhut, Klotz iz Gradca. — Belani, Jaklič iz Kočevja. — Sebenikar iz Rakeka. — Kwetkovič iz Rudolfovega.

Pri **Sionu**: Herz, Weinman, Kraker z Dunaja. — Stampf, Grab iz Prage. — Brusa iz Idrije. — Mlekun iz Starega trga. — Meyer iz Berlina. — Močnik iz Kamnika. — Kundlić iz Opatije.

Pri **bavarskem dvoru**: Zorec iz Starega trga. — Braune, Porubski iz Kočevja.

Pri **južnem kolodvoru**: Oberlass iz Pulja.

Umrlji so v Ljubljani:

20. februarja: Franc Kozinc, delavčev sin, 4 mesece, Kravja dolina št. 2, božjast.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebò	Mo-krina v mm.
20. febr.	7. zjutraj	732.9 mm.	1.2 C	sl. zah.	obl.	2.00 mm
	2. popol.	731.6 mm.	7.4 C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	731.6 mm.	5.2 C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 4.6°, za 5.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 21. februarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	99.25	99.30
Srebrna renta	98.95	98.80
Zlata renta	118.50	118.35
5% marčna renta	100.50	100.50
Akcije narodne banke	99.4	99.0
Kreditne akcije	330.75	330.40
London	121.20	121.25
Srebro	—	—
Napol.	9.64	9.64
C. kr. cekini	5.69	5.69
Nemške marke	59.25	59.27 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	147 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	199
Ogerska zlata renta 4%	—	116
Ogerska papirna renta 5%	—	101
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	131
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	119
Kreditne srečke	100 gld.	196
Rudolfove srečke	10	25
Akcije anglo-avst. banke	200	154
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	249

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždanj, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plzinja, Budejovic, Solnograda, Linc, Ischlj, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 00 „ dopoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—38)

MAGGIJEVA zabela za juhe

dobiva se v izvrstni kakovosti pri Ivanu Luckmannu. (27)

Hiša, krčma in trgovina.

Hiša tik farnе cerkve, s krčmo in trgovino z mešanim blagom, daje se tako v najem. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (202—2)

Prodajalnica

v trgu na Gorenjskem odda se pod ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe pod „Trgovec“ vzprejema iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (207—1)

Gostilnica

„Pri avstrijskem cesarji“.

Vsako sredo in petek

sveže morske ribe.

Dobra domača in hrvatska vina, pristni črni istrijanec.

Točna postrežba in solidne cene.

Na razpolaganje je tudi kegljišče.

Ivan Tosti

(183—3)

gostilničar.

Naravna dalmatinska vina,

rumena, črna in temnordeča „šiler“ priporoča po jako nizki ceni

Marin Nadilo,

(22—13)

vinotrzec v Logatci.

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Potezna peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za špičenje svinčnikov, papir za pisma, bronove barve, bronov prašek, usnje in jermeni za knjige, karmenova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krivuljna črtala, trikot, poštevanka, gladila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitveniki, zlatoškolkje in srebroškolkje, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč. II (24)